Lietas Nr. C24165315
Lietas arhīva Nr. C-1653-15/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2015.gada 20.oktobrī

Ogres rajona tiesa, tiesnese Z.Kupce
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja/pers. A/ 2015.gada 4.augustā cēlusi Ogres rajona tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Ministru Kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam ik mēnesi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai, nosakot, ka uzturlīdzekļi maksājami līdz katra tekošā mēneša 15.datumam; lūdz noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājas un Atbildētāja kopdzīves laikā, /datums/piedzimis dēls /pers. D/. Prasītāja ar atbildētāju kopā nedzīvo. Atbildētājs bērna uzturēšanā nepiedalās, finansiāli viņu neatbalsta. Informācijas par atbildētāja ienākumiem Prasītājai nav.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2015.gada 7.augustā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un atbildes veidlapa, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, vienlaikus izskaidrojot, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā un ka viņš var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav iesniedzis, nav lūdzis noteikt lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Konkrētajā gadījumā tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Paziņojums par rakstveida procesu pusēm nosūtīts 2015.gada 8.septembrī, uz to deklarētājam dzīves vietas adresēm.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa noteic, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu (..) un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka par procesu atbildētājam un prasītājai ir paziņots, jo tiesas dokumenti nosūtīti uz prasītājas un atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei. Noraidījums nav pieteikts.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecības Nr. /apliecības numurs/kopiju apstiprināts, ka /datums/dzimušā /pers. D/ vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/ (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesai nav pamata neticēt, ka pušu dēls /pers. D/ dzīvo kopā ar prasītāju, kā tas norādīts prasības pieteikumā. Minēto apstiprina arī Ogres novada pašvaldības 2015.gada 3.augusta izziņa Nr. 354 par personas deklarēto dzīves vietu (lietas 10.lapa). Līdz ar to, ir pamats izdarīt secinājumu, ka prasītāja ir tā, kas realizē bērna aprūpi un uzraudzību un ir tiesīga saņemt no atbildētāja līdzekļus dēla uzturam.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai-25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" (ar 02.12.2014. grozījumiem) minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros, sākot ar 2015.gada 1.janvāri, ir 360 *euro* mēnesī, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem no 0 līdz 7 gadu vecumam ir 90.00 *euro* un no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 108.00 *euro*.

Uzturdošanas pienākums ir absolūts un likumdevējs, Civillikuma 179.panta piektajā daļā paredzot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2015.gada 4.augustu, t.i. ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Apmierināms prasītājas lūgums par sprieduma nekavējošas izpildes noteikšanu par uzturlīdzekļu piedziņu dēla uzturam, jo šādu lūgumu prasītāja ir pieteikusi prasībā un tas atbilst Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkta prasībām.

Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem prasītāji uzturlīdzekļu lietās ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu un 42. panta pirmo daļu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 162.00 *euro* apmērā (15 % no gada maksājuma 1080.00 euro) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8.76 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas samaksu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, 42.panta pirmo daļu, 44., 97., 193., 250.[25] pantu, 250.[27] panta pirmo, otro, trešo, astoto daļām, 204.[1] pantu , 205.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušā dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 90.00 *euro*, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2015.gada 4.augusta līdz dēla septiņu gadu vecumam, un no septiņu gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai 108. 00 *euro*, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Noteikt nekavējošu sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā, valsts nodevu 162.00 *euro* (viens simts sešdesmit divi euro), ieskaitot kontā:

Saņēmējs: Valsts kase,
reģistrācijas Nr.90000050138,
BIC kods TRELLV22,
konts LV55TREL1060190911200,

un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8.76 *euro* (astoņi euro un 76 centi), ieskaitot kontā:

Tiesu administrācija,
Saņēmējs: Valsts kase,
reģistrācijas numurs 90001672316,
BIC kods TRELLV22,
konts LV51TREL2190458019000,
norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, civillietā Nr. C24165315.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošus dokumentus iesniedzot vai atsūtot pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejai Brīvības ielā 6, Ogrē, LV-5001.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Ogres rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Z.Kupce